

VARSTVO OKOLJA JE SKRB VSEH NAS - II. del - OSKRBA S PITNO VODO

Voda je naravni vir in dobrina, brez katere ni življenja. Vsaka celica živega organizma jo potrebuje za svojo rast. Voda pogojuje življenje in zdravje, zelo pa je pomembna tudi za gospodarski razvoj. Včasih se premalo zavedamo, kako redka in dragocena je. Tudi pri nas se vse bolj srečujemo s problemom onesnaženja vode ter z redkostjo kakovostne in čiste vode. Na različno razpoložljivost vode v Sloveniji tako za oskrbo prebivalcev z vodo kot tudi za uporabo v druge namene vplivata neenakomerna razporejenost padavin in raznolikost odtočnih razmer. Oskrba s pitno vodo je zaradi posebne pomena opredeljena kot gospodarska javna služba, ki je urejena z zakoni in podzakonskimi akti.

V prejšnji številki smo vam predstavili, kako je kot gospodarska javna služba urejeno področje odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Danes vam predstavljamo področje oskrbe s pitno vodo. Ureja ga zelo obsežna zakonodaja:

- **Zakon o varstvu okolja**, ki predpisuje oskrbo s pitno vodo kot obvezno občinsko gospodarsko javno službo varstva okolja. Podrobneje način izvajanja javne službe določajo občine, ki v ta namen izdajajo občinske odloke o oskrbi s pitno vodo.
- **Zakon o gospodarskih javnih službah**;
- **Zakon o vodah**, ki opredeljuje področje varstva vodnih virov, ki so namenjeni oskrbi s pitno vodo (vodovarstvena območja), in področje pridobivanja vodnih pravic.
- **Pravilnik o pitni vodi**, ki predpisuje ugotavljanje in oceno varnosti oskrbe s pitno vodo. Določa zahteve, ki jih mora izpolnjevati pitna voda z namenom varovanja zdravja ljudi pred škodljivimi učinki kakršnegakoli onesnaženja.
- **Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov**, ki prihajajo v stik z živili, določa obvezni notranji nadzor po sistemu HACCP, ki od upravljavca vodovoda zahteva, da izvaja notranji nadzor od vira vode pa vse do porabnikov.
- **Pravilnik o oskrbi s pitno**

vodo hkrati z operativnim programom oskrbe s pitno vodo ureja predvsem izvajanje oskrbe s pitno vodo. Pravilnik določa bistvene zahteve, ki jih morajo z vidika upravljanja z vodovodnimi sistemi sprejeti upravljavci vodovodnih sistemov.

- **Uredba o izdelavi načrtov zaščite in reševanja** izdana na podlagi Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami predpisuje obveznost izdelave načrta zaščite in reševanja za vodovodne sisteme, ki imajo najmanj 3.000 priključkov.
- **Evropsko zakonodajo** na področju pitne vode predstavlja Direktiva o kakovosti vode, namenjena za prehrano ljudi ter delno tudi Direktiva o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike.

Operativni program oskrbe prebivalcev s pitno vodo za obdobje 2007-2015

V okviru nacionalnega programa varstva okolja (o katerem smo pisali v prejšnji številki) je v nastajanju novi Operativni program oskrbe prebivalcev s pitno vodo za obdobje 2007-2015. To je program koordiniranih ukrepov države, izvedbeni dokument, ki obsega analizo obstoječega stanja oskrbe s pitno vodo v Sloveniji, zagotavljanje vodnih količin za oskrbo s pitno vodo, spremljanje in nadzor vodovodnih sistemov, podporo občinam in izvajalcem javne službe, program sanacije obstoječih vodovodnih sistemov, varovanje virov pitne vode, itd.

Operativni program oskrbe s pitno vodo predvideva izboljšanje trenutnega stanja na področju vodooskrbe v Sloveniji z naslednjimi ukrepi:

- dolgoročno zagotavljanje pitne vode ob podnebnih spremembah,
- dolgoročno zagotavljanje izboljšane kvalitete pitne vode v kemijskem in mikrobiološkem smislu,
- posodobitev obstoječih vodovodnih sistemov s ciljem učinkovitejšega in

uspešnejšega upravljanja z njimi ter zmanjševanja vodnih izgub,

- izgradnja magistralnih vodovodnih sistemov na območjih, kjer se tovrstna rešitev izkaže za ekonomsko ustrezno,
- uskladitev upravljanja vodovodnih sistemov v skladu z evropsko direktivo o oskrbi s pitno vodo,
- drugi ukrepi na vodovodnih sistemih, s katerimi se izboljšujejo standardi oskrbe s pitno vodo (ločevanje vodovodnih sistemov od oskrbe z vodo za gašenje v manjših vodovodnih sistemih, rezervni vodni viri za napajanje vodovodnih sistemov idr.).

Oblikovanje cen storitev javne službe oskrbe s pitno vodo

V skladu z Zakonom o kontroli cen je cena storitve oskrbe s pitno vodo nadzorovana s strani države in se oblikuje v skladu z Uredbo o oblikovanju cen komunalnih storitev. Voda je naravna dobrina, zato za njeno uporabo veljata v skladu z načeli trajnostnega razvoja dve načeli: »uporabnik plača za rabo naravne dobrine« ter »povzročitelj obremenjevanja plača stroške, povzročene z obremenjevanjem okolja«. Sedanji način oblikovanja cene vode tako vključuje plačilo po porabi (volumetrično merjenje) in plačilo nadomestitvenih stroškov (vodno povračilo, vodna pravica), ki so po zakonu o vodah namenjeni financiranju izvajanja javne službe vodooskrbe, investicijam in vzdrževanju vodne infrastrukture. Vodno povračilo je torej finančno nadomestilo za rabo naravnega vira in ga moramo imetniki vodne pravice na podlagi Uredbe o vodnih povračilih odvajati na ARSO (Agencijo RS za okolje).

V Sloveniji so bile do sedaj cene vode oblikovane tako, da je bilo razmerje cene med ceno vode za gospodinjstva in ceno vode za industrijo močno v korist gospodinjstva. V skladu s smernicami EU je potrebno odpraviti tudi prikrito in navzkrižno subvencioniranje, zato je eno od vodil operativnega pro-

grama tudi ciljno poenotenje cen vode za vse uporabnike.

Oskrba z vodo v občini Krško

V občini Krško je na podlagi Odloka o lokalnih gospodarskih javnih službah in Odloka o oskrbi s pitno vodo izvajalec gospodarske javne službe za oskrbo s pitno vodo podjetje Kostak. Prav tako pa je v občini še zelo veliko število vaških vodovodov. Občina določa območja, kjer se opravlja oskrba s pitno vodo s storitvami javne službe, in območja, kjer se opravlja lastna oskrba prebivalcev s pitno vodo. Zasebni vodovod mora imeti upravljavca, če oskrbuje več kot pet stanovanjskih stavb, v katerih prebivajo prebivalci s stalnim prebivališčem, ali če oskrbuje s pitno vodo stavbo ali več stavb, v katerih se izvaja gostinska, turistična ali živilska dejavnost.

Namen novega operativnega programa, ki temelji na evropskih direktivah in slovenski zakonodaji je, da se čim večji del zasebnih vodovodov priključi na javni vodovod in v upravljanje javne službe. Na spodnji sliki je prikazan način oskrbe s pitno vodo v občini Krško. V občini Krško sta v nastajanju nov odlok o oskrbi s pitno vodo ter tehnični pravilnik, ki bosta povzela novosti slovenske in evropske zakonodaje.

Varstvo okolja je skrb vseh nas

V današnjem času postaja v svetu vse večji problem onesnaženje vode in pomanjkanje vodnih virov z zdravim pitno vodo. Pri nas zaenkrat situacija še ni zaskrbljujoča, pa vendar se moramo zavedati omenjenega problema. Vse več pozornosti moramo nameniti učinkoviti uporabi oz. varčevanju s pitno vodo. Politika varstva voda prek učinkovitejše cenovne politike stimulira uporabnike k bolj učinkoviti rabi pitne vode. Varstvo okolja je namreč skrb vseh nas in skrb vsakega posameznika.

S prispevkom smo vas na kratko seznanili s storitvijo oskrbe z vodo ter orisali zakonodajo s tega področja. V naslednjih številkah vam bomo predstavili še dejavnost ravnanja z odpadki.

RESTANICA

ure	Število zagonov (število)
	29

006

mg/m ³	Dimno število Bacharach	
	dovoljeno	izmerjeno
100	1	6
100	0	2
100	6	6
100	0	2
100	1	6
100	0	2
100	0	2
100	0	2
100	0	2

